

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr. K. Schilder, Dr. C. Tazelaar en Prof. Dr. J. Waterink

Medewerkers: Dr. H. A. van Andel, Solo; Dr. R. E. van Arkel, Utrecht; Dr. Henry Beets, Grand Rapids; Dr. C. Bouma, 's-Gravenhage; Dr. K. Fernhout, Baarn; Prof. Dr. F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr. T. Hoekstra, Kampen; Dr. G. Keizer, De Steeg; Dr. B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr. C. Lindeboom, Amsterdam; Dr. S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr. J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr. F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr. A. Ringnalda, Ermelo; Dr. J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dokkum; Dr. J. Tuijs, Zwolle; Dr. J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr. D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr. J. de Vries, Tilburg; Dr. J. D. Wielenga, Franeker; Mr. J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Stukken en brieven voor de Redactie gelieve men tot nadere aankondiging te adresseren aan de Uitgevers Oosterbaan & Le Cointre te Goes.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 3690.

Abonnement: f 250 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f 7.50 en voor Ned.-Indië f 6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. p. regel. — Losse nummers f 0.15.

INHOUD: Uit de Schrift: De tochten der kinderen Israëls. (Num. 10:28). — Kerkelijk Leven: Is de N. S. B. Christelijk? XI. Dwang op de kerk geëfend door Nat. Socialisten. Nogmaals: De Heij in „Zeeuwsche Kerkbode”. Dr. Keizers boek over de „Afscheiding”. — Uit het Pol. en Soc. leven: „Het Beginnel behouden”. — Uit de Historie: Het eeuwfeest der Afscheiding. II. — Uit de Buitenk. Kerken: Amerikaanse Synodale Kerkjes. III. — Perschoonw. — Kerknieuws.

UIT DE SCHRIFT

De tochten der kinderen Israëls.

Dit waren de tochten der kinderen Israëls, naar hunne heiren, als zij reisden.

Numeri 10:28.

Israël is een profetisch volk. Schier alle dingen in zijn wonderbare historie hebben een symbolische beteekenis. Zie slechts, om uit vele één voorbeeld te noemen, op de reis door de woestijn naar Kanaän. Een feit van blijvende beteekenis, wij het een voorbeeldend karakter heeft; een spiegel is van hoogere dingen. Alle eeuwen door geldt deze tocht der Israëlieten als een schaduw der pelgrimsreis van Gods kinderen uit het Egypte der zonde, door de woestijn dezer wereld naar het hemelsch Kanaän.

Niet slechts die tocht zelf, ook de wijze waarop, de orde waarin zij volbracht werd, heeft een symbolischen zin. Er was een van God ingestelde, heilige orde onder de heiren Israëls. Voorop ging de verbondsark, door de wolkkolom geleid. Achter het heiligste der heiligheden trad het volk, stam na stam. Tusschen den zedden en zevenden stam, dien van Gad en dien van Efraim, bevonden zich de Kohathielen, dragende de heilige sieraden en gereedschappen van den tabernakel, terwijl de stammen van Aser en Naftali den trein sloten. Zóo loog het volk Israël heen. En mochten de vijanden van alle zijden hen ook bespieden, bespotten, bedreigen; ze trokken door, de heiren Gods, en niets dan hun eigen zonde kon op hun weg een wezenlijken hinderpaal werpen. En dat is helaas! maar al te dikwijls geschied.

De arke des verbonds ging voorop! En de heilige dingen bevonden zich in het midden van Israël. Het had alzo een doorbrekende, een onwederstandelijk voortdurende kracht. Deze was de Heere zelf, die tusschen de cherubim woonde. Hij, de God des hemels en der aarde, was hun Gids, hun trouwe Leidsman. Hij gaf het teken tot het vertrek. Hij baande den weg. Hij wees den tijd aan wanneer, de richting waarin het optrekken en straks ook de plaats, waar het weer standhouden moest. Door den Alwetende geleid, door den Almachtige beschermd, trok het volk steeds voort. Hij voerde het uit Egypte; baande door de zee een pad; wees een weg aan door de wildernis en leidde het door den Jordaan in het Beloofde Land. Omdat de Heere zelf de heiren Israëls aanvoerde, zijn ze niet omgekomen op den langen en bangen weg. Want Hij, de Herder Israëls, dreef met mogendheid de vijanden voor Zich uit. Al de krachten des hemels en der aarde strekten vóór Israël en tegen de Heidenen, die op zijn ondergang loerden.

Israël had niet alleen een doorbrekende kracht, het bezat ook een samenbindende macht. Deze lag in de heilige dingen. De tabernakel met al zijn toebehooren vormde het middelpunt van den stoel. Israël voerde de heiligheden des Heeren met zich, den kostelijken schat, dien Jehova het had toevertrouwd. Wanneer nu de macht der heiligheden Gods groot was onder het volk; als het den Heere in oprechtheid diende, hoorende naar Zijn stem en wandelend in den weg Zijner geboden, dan was Israël sterk, als een niet te veroveren burcht. Maar als de eerbied voor het Heilige onder hen verminderde, als in plaats van Gods heilige wet, eigen wil en wensch zich deden gelden; als niet de eere Gods, maar eigen eer en zucht naar eigen grootheid bij hen voorop stond, dan was Israël zwak, werd het een prooi van zijn eigen zonden en lusten. De hand met den God des verbonds

was gebroken. Dan murmureerde het tegen den Heere, staken twist en oproer den kop omhoog. De heiren Israëls waren dan verdeeld en vaneen gescheurd. Van het voortzetten hunner tochten was dan geen sprake. Doelloos doolden en zwierden zij jaar op jaar heen en weer. Inplaats van met 's Heeren leiding en bescherming te worden verblijd en gezegend, traden Gods straffen en oordeelen in, allerwege smart en jammer aanrichtend.

Dit alles is een duidelijk beeld van hoogere dingen. De doorbrekende kracht van Christus' Kerk ligt alleen in haar God en Koning. Hij is de Aanvoerder van het geestelijk Israël op zijn gangen door de historie. Nog steeds, gelijk onder Israël, behoort het Heilige de saambindende macht te zijn, die het volk Gods innig en blijvend verbindt. Als God niet de eerste is; als de heiligheden Gods niet het hoogst staan, kan er in de gemeente des Heeren geen betooning van levenskracht zijn. Dan is er onderlinge verdeeldheid. Allerlei twistling, dikwijls over ondergeschikte dingen, terwijl de capitale stukken der waarheid licht worden veronachtzaamd. Dan wordt den Heere smaadheid aangedaan en gaat er een gejuich op in het kamp van vijanden, die steeds loerende spionnen doen rondsluipen, en er op uit zijn onverwachts invallen te doen, of in het verborgen, door het aansteken van het twistvuur, al grooter verwoesting te veroorzaken.

Allèen als God en de dingen, die Godes zijn in de gemeente hoog staan; wanneer de liefde tot den Heere en Zijn dienst gloeit als een heilige vonk in de harten, is er rechte eenheid en ware vrede onder de broeders en zusters van het zelfde huis. Een eenheid, die haar duurzaam cement heeft in de heiligheden des Heeren, en door het er op nahouden van eigen inzichten of door persoonlijke gevoeligheden niet licht wordt verbrokken. Een vrede, die in gematigdheid, in onderlinge waardeering, in toewijding en zelfverloochening bewaard en bevestigd wordt.

Zóo gaat er van de Kerk des Heeren kracht uit. Zóo is zij als een schijnend licht in deze donkere wereld. Zóo worden de vijanden door haar beschaamd en heimelijk met vrees en ontzag voor haar vervuld.

Als liefde en vrede in de gemeente des Heeren bloeien, door de werking van den Heiligen Geest, dan weerklinkt in Israëls heiren het loflied ter eere van Hem in wien allèen al haar heil en vreugde is.

Zóo trekt het Israël Gods, langs de gebaande wegen, in goede orde en met vasten gang naar het Jeruzalem, dat boven is, om daar zijn God en Koning eeuwig te aanbidden.

J. P. T.

KERKELUK LEVEN

Is de N.S.B. Christelijk? (XI.)

Continuïteit en discretie.

We zijn een vorige maal blijven staan bij de valsche evolutiefilosofie der N. S. B., welke bij haar geleid had tot de leer van de pluriformiteit van „den” staat. En we kwamen toen terecht bij de termen „continuïteit” en „discretie”.

Drie vragen vragen hier een antwoord:

- Wat bedoelen deze woorden?
 - Waarom zijn ze hier in deze „staatsleer” opgenomen?
 - Welke consequentie verbindt men er aan?
- ad a) We hebben eigenlijk reeds gezegd, wat men met deze woorden bedoelt. Immers: de „ontwikkeling” (evolutie) geschiedt altijd in iets blijvends, iets, dat er van den aanvang af was en dat blijft. Bleef het niet, dan zou de ontwikkeling zijn afgebroken. Hetgeen zich ontwikkelt, ontwikkelt ZICH; het is het BLIJVENDE in die ontwikkeling. In dit geval is dat de blijvende staats-idee. In zooverre dus verloont deze ont-

wikkeling „eenzelligheid” of „continuïteit”. Er zit iets blijvends in, iets, dat „continu” is, dat zich in een vast vlak van onafgebroken voortbestand beweegt. Maar omdat nu dat blijvende, dat vaste en onveranderlijke (in casu de staats-idee) telkens weer „tot” een ANDEREN vorm (in casu staats-vorm) „wordt”, daarom is er ook discretie. Het Hoofdkwartier vertaalt dit woord door „onderscheid” (III, 8). De eene staatsvorm is van den anderen onderscheiden; de „vormen”, waarin de zich evolueerende staats-idee zich ontplooit, zijn verschillend. Vandaar de discretie tusschen hen.

ad b) Ook dit is weer een Hegeliaansche constructie. Hegel zelf heeft in zijn filosofie teruggegrepen naar den grieksch (heidenschen) denker Heraclitus, die min of meer de auteur, althans de verwerker, heeten kan van het reeds besproken systeem van Hegel, volgens hetwelk in de ontwikkeling van de idee, den geest, alle begrip in zijn tegengestelde omslaat (discretie), om evenwel (de continuïteit in zichzelf bewarende) aldus tot hooger plan op te stijgen en al verder te komen in zijn zelf-ontplooiing. Dit schema, toegepast op de geschiedenis, brengt Hegel tot de opvatting, dat de geschiedenis een planmatige ontwikkeling is in gelijken geest. Er zijn groote verschillen (discretie) tusschen Oost en West, griekische en Romeinse wereld. Maar het is tenslotte alles één; zoo kon dus ook de Germaansche wereld van Hegel de ontwikkeling verder voeren, die in den voortgang van oostersche tot griekische en Romeinse culturen reeds gegeven was. En daar is de continuïteit.

ad c) Nu behoeven we voor bijbellezers niet veel meer te zeggen. Ze hebben direct aan Daniël gedacht. Ze moeten er prof. Aalders' commentaar op Daniël (Korte Verklaring der Heilige Schrift, Kampen, J. H. Kok) maar eens op nalezen. Hegel ziet de wereldrijken in ontwikkeling: continuïteit in het één beeld, al is er discretie tusschen ijzer, leem, koper, zilver, goud. Maar Daniël, schoon in de exegese van den bekenden droom van den koning evenzeer de „continuïteit” (maar dan zonder idee-filosofie) erkennende (één beeld!) ziet tevens hoe er geen ontwikkeling, doch TERUGGANG is! Deformatie. Verbastering. Zonde. Romeinen I. Want het begint met goud, doch het eindigt met leem! Hetzelfde Romeinse rijk, dat bij Hegel den mannelijken leeftijd der geschiedenis verbeeldt, is bij Daniël de slotperiode eener afdalende deformatie-reeks. Ik geef toe, dat men met dit beeld niet veel verder komt, als het op scherpe formulering van filosofische begrippen aankomt. Maar ik houd tevens vol, dat toch wel degelijk Daniëls exegese en Daniëls visioenen hier van beteekenis zijn tegenover Hegel, omdat bij Hegel de idee en de evolutie de overheerschende elementen zijn, doch bij Daniël de persoonlijke God, die zijn gericht stelt in de geschiedenis. Daniël toont ons den steen, die van boven af komt vallen en de deformatie-lijn afbreekt in het messiaansche Koninkrijk. Daarvoor heeft Hegel geen plaats. De N.S.B. ook niet. Hegels erkenning van de „discretie” bracht hem wel tot lofzangen op de Fransche revolutie, doch zijn leer der continuïteit verhinderde hem den kerstang te hooren zingen als van beteekenis óók voor de geschiedenis, de waarachtige vrijmaking uit Christus, van de volkeren. Hegels discretie-begrip deed hem de revolutie eeren, zijn continuïteitsbegrip deed hem de reformatie miskennen. En precies zoo staat het met de N. S. B.

Dat blijkt uit III, 8.

Maar daarbij staan we den volgenden keer stil.

K. S.

Dwang op de kerk geëfend door de Nationaal-Socialisten.

Een lezer zendt ons een ingezonden stuk, waarin verhaald wordt, hoe in twee zeeuwsche plaatsen een spreker, die voor de N.S.B. optrad, de bewering ingang zocht te geven, dat de christelijke pers onwaarheden schreef over de bemoei-